

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă
Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354
cna@cna.ro
www.cna.ro

Către,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI – SENAT

Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, București, cod poștal: 050711

Telefon: 021 414 27 09 / 021 414 29 83; Fax: 021 315 89 42;

E-mail: infopub@senat.ro

Referitor la: adresa nr. 4589/11.10.2022,
înregistrată la CNA sub nr. 10560/19.10.2022

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI REGISTRATURĂ	
INTRARE	Nr. 10560 RF
IEȘIRE	
Ziua 10	Luna 11 Anul 2022
Biroul permanent al Senatului	
706 / 17. 11. 2022	

În atenția domnului Mario-Ovidiu OPREA, *Secretar General*

Stimate domnule Secretar General,

Întrunit în ședință publică în data de 10 noiembrie 2022, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat și a **avizat nefavorabil** propunerea legislativă înregistrată la Biroul Permanent al Senatului sub nr. **Bp. 599/04.10.2022**, pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu următorul punct de vedere:

Prin adresa nr. 4589/11.10.2022, **Biroul Permanent al Senatului - Secretariatul General** și înregistrată la CNA cu nr. 10560/19.10.2022, a solicitat "Avizarea, de către Consiliul Național al Audiovizualului, în termen de 30 de zile de la data sesizării, a propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002 (**Bp. 599/04.10.2022**)".

Având în vedere că, potrivit art. 17 alin. (3) din Legea audiovizualului "*Consiliul este consultat cu privire la toate proiectele de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizual ori în legătură cu acesta*", ținând seama de expunerea de motive care însoțește inițiativa legislativă, precum și de forma de modificare și completare a legii propusă de inițiator, recomandăm formularea următorului răspuns, **după aprobarea în ședința Consiliului.**

I. Referitor la inițiativa legislativă Bp. 599/2022:

Potrivit actului care argumentează inițiativa legislativă - **expunerea de motive**, propunerea legislativă pornește de la "*o constatare (de către inițiatori) a faptului că nu există, în legislația românească, nicio prevedere care să limiteze timpul destinat reclamelor tv din "interiorul" emisiunilor sau programelor TV pentru copii*", propunerea legislativă având ca scop **protejarea interesului general al copiilor prin limitarea timpului alocat reclamelor în interiorul programelor de televiziune pentru copii.**

Inițiatorii subliniază că, "*la nivelul legislației europene, există Directiva 2010/13 (care încurajează statele membre să protejeze copiii în fața reclamelor)*", făcând trimitere la **art. 20 alin. (2)**, al cărui text este citat integral: "*Transmisia filmelor realizate pentru televiziune (cu excepția comediilor de situație, a serialelor și a documentarelor), a operelor cinematografice și a*

programelor de știri poate fi întreruptă de publicitate televizată și/sau de teleshopping o singură dată la interval de cel puțin 30 de minute. Transmisia programelor pentru copii poate fi întreruptă de publicitate televizată și/sau de teleshopping o singură dată la interval de cel puțin 30 de minute, cu condiția ca durata prevăzută a programului să depășească 30 de minute. Nu este permisă inserarea de publicitate televizată sau de teleshopping în timpul serviciilor religioase.”

Prin urmare, inițiatorii arată că, **”pentru a adapta Legea audiovizualului la Directiva UE 2010/13, se propune limitarea publicității la 20% dintr-o oră de emisiune pentru copii, adică maxim 12 minute, în creșterea proporțională cu durata emisiunii respective.”**

II. Evidențiem că **norma juridică în vigoare** privind difuzarea publicității televizate în cadrul programelor pentru copii este reglementată la **art. 28 alin. (5)** din Legea audiovizualului nr. 504/2002 și se regăsește în cadrul **Cap. III¹** din lege, intitulat Comunicări comerciale audiovizuale, astfel:

”Difuzarea programelor pentru copii poate fi întreruptă de publicitate televizată o singură dată în timpul unei durate programate de cel puțin 30 de minute, cu condiția ca durata prevăzută a programului să depășească 30 de minute.”

Precizăm că alin. (5) al art. 28 a fost modificat și completat prin **Legea nr. 190 din 28 iunie 2022**, care a realizat **transpunerea în legislația națională** a prevederile Directivei (UE) 2018/1808 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (**Directiva serviciilor mass-media audiovizuale - DSMAV**). Astfel, **art. 20 alin. (2)** din Directiva 2010/13/UE a fost modificat prin prevederile Directivei (UE) 2018/1808, iar norma juridică europeană în vigoare a fost transpusă în dreptul intern la alin. (5) al art. 28 din Legea audiovizualului:

”(…)Transmisia programelor pentru copii poate fi întreruptă de publicitate televizată o singură dată în timpul unei durate programate de cel puțin 30 de minute, cu condiția ca durata prevăzută a programului să depășească 30 de minute.(…)”

III. **În ceea ce privește forma propusă de inițiator**, observăm că soluția legislativă avută în vedere este cea de **modificare a alineatului (5) de la articolul 28**, după cum urmează:

- **Textul normativ actual de la alineatul (5) devine alineatul (5) litera a):** **”Difuzarea programelor pentru copii poate fi întreruptă de publicitate televizată o singură dată în timpul unei durate programate de cel puțin 30 de minute, cu condiția ca durata prevăzută a programului să depășească 30 de minute.”**

- **După litera a), la alineatul (5) se adaugă o nouă literă, litera b),** care introduce un text normativ nou: **”Durata prevăzută a publicității televizate din timpul programelor pentru copii nu trebuie să depășească 20% dintr-o oră de emisie, adică maxim 12 minute într-o oră, în creșterea proporțională cu durata emisiunii respective.”**

Din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă ce legiferează **stilul de redactare al actelor normative și unitatea terminologică din cadrul unui act normativ**, instituite potrivit **art. 36 și 37 din Legea nr. 24/2000** privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, **redactarea unui act normativ este subordonată dezideratului înțelegerii cu ușurință a textului de către destinatarii acestuia**. Observăm că modificarea preconizată introduce și utilizează un termen nou în lege (**”creșterea”**) fără, însă, a-l defini.

Mai mult, din coroborarea dispozițiilor **art. 48 alin. (2)¹** cu **art. 49 alin. (1)²** din același act normativ, rezultă că **eliminarea textului normei juridice corespunzătoare unui alineat și introducerea unei enumerări distincte la același alineat (rămas fără text normativ, prin modificarea sugerată), încalcă normele obligatorii de tehnică legislativă.³**

Remarcăm și faptul că, prin introducerea **lit. b)** la **art. 28 alin. (5)** din Legea audiovizualului, inițiatorii propun limitarea *”duratei prevăzute a publicității televizate din timpul programelor pentru copii”*, înstituind un procent de *”până la 20% dintr-o oră de emisie, adică maxim 12 minute într-o oră”*, raportându-se astfel la textul art. 23 din Directiva 2010/13/UE, în forma sa anterioară modificării aduse prin Directiva (UE) 2018/1808.

Precizăm că **norma aflată în vigoare la nivel european**, reglementată la **art. 23 alin. (1) din Directiva 2010/13/UE**, prevede că: *”Proporția de spoturi publicitare televizate și de spoturi de teleshopping cuprinsă în intervalul orar 6.00-18.00 nu poate depăși 20 % din intervalul respectiv. Proporția de spoturi publicitare televizate și de spoturi de teleshopping cuprinsă în intervalul orar 18.00-24.00 nu poate depăși 20 % din intervalul respectiv.”*, **fiind transpusă întocmai la art. 35 alin. (1) din Legea audiovizualului**, prin Legea nr. 190/2022. Așadar, legiuitorul european a reglementat difuzarea publicității televizate în ansamblul ei, prin raportare la intervale orare prestabilite (**6.00 - 18.00 și 18.00 - 24.00**), înstituind proporția de spoturi publicitare televizate și de spoturi de teleshopping în procent de **până la 20%** din intervalul de difuzare, *fără a reglementa distinct difuzarea publicității televizate în cadrul serviciilor de programe de televiziune pentru copii și fără a institui alte excepții de la art. 23 alin. (1), în afara celor reglementate la art. 23 alin. (2) din DSMAV și transpuse la nivel național la art. 35 alin. (3) din Legea audiovizualului.*

Ca urmare, forma anterioară a textului reglementat la art. 35 alin. (1) în legea cadru, respectiv *”Proporția de spoturi publicitare televizate și spoturi de teleshopping dintr-un interval de o oră nu poate depăși 20%, respectiv 12 minute; (...)”* **a fost înlocuită de norma juridică actuală, de transpunere a art. 23 alin. (1) din Directiva 2010/13/UE, modificată, astfel:** *”Proporția de spoturi publicitare televizate și de spoturi de teleshopping cuprinsă în intervalul orar 6.00 - 18.00 nu poate depăși 20% din intervalul respectiv. Proporția de spoturi publicitare televizate și de spoturi de teleshopping cuprinsă în intervalul orar 18.00 - 24.00 nu poate depăși 20% din intervalul respectiv.”*

IV. Cu privire la **realizarea protecției minorilor la nivel de legislație națională în domeniul audiovizualului**, reiterăm că, atât la nivel legislativ primar, prin Legea audiovizualului, cât și secundar, prin Decizia CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, **normele imperative care reglementează ocrotirea interesului general al minorilor au ca scop reducerea, în mod efectiv, a expunerii minorilor la serviciile de programe, la comunicările comerciale audiovizuale și la materialele video generate de utilizatori care le pot afecta acestora dezvoltarea fizică, mentală sau morală.** Astfel, **difuzarea comunicărilor comerciale audiovizuale care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face doar cu respectarea exigenței regulilor obligatorii instituite de legiuitor, în funcție de obiectul acestora și prin folosirea de instrumente adecvate, conținutul audiovizual cel mai dăunător făcând obiectul celor mai stricte măsuri.**

¹ art. 48 alin. (2), Legea nr. 24/2000 – *”Alineatul, ca subdiviziune a articolului, este constituit, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului;{...}”*

² art. 49 (1), Legea nr. 24/2000 - *”Dacă textul unui articol sau alineat conține enumerări prezentate distinct, acestea se identifică prin utilizarea literelor alfabetului românesc și nu prin liniițe sau alte semne grafice.”*

³ GHID pentru elaborarea proiectelor de acte normative, CONSILIUL LEGISLATIV - <http://www.clr.ro/wp-content/uploads/2022/03/Ghid-pentru-elaborarea-proiectelor-de-acte-normative-20220331.pdf> - *”dacă dispoziția nu poate fi exprimată într-o singură propoziție sau frază, se pot adăuga noi propoziții sau fraze, separate prin punct și virgulă. Alineatul se evidențiază printr-o ușoară retragere de la alinierea textului pe verticală”*

Concluzionând, cu privire la soluția legislativă prezentată de inițiatorii proiectului legislativ, semnalăm că *norma propusă spre modificare la art. 28 alin. (5) din Legea audiovizualului*:

1. nu se încadrează, din punct de vedere al stilului de redactare al actelor normative, în prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, întrucât prevede:
 - eliminarea completă a textului normativ primar de la alineatul (5), fără înlocuirea acestuia cu un alt text normativ;
 - introducerea unei enumerări la alineatul (5) – prin *literele a) și b)*, deși textul primar al alineatului (5) a fost eliminat;
 - introducerea și utilizarea unui termen nou ("*incrementți*") fără, însă, a-l defini și fără a respecta prevederile art. 33 alin. (2)⁴ ori forma sa consacrată⁵.
2. nu este în concordanță cu prevederile Directivei 2010/13/UE, modificată prin Directiva (UE) 2018/1808, care au fost transpuse în legislația națională prin Legea nr. 190 din 28 iunie 2022, de modificare a Legii audiovizualului nr. 504/2002, deoarece:
 - forma propusă de inițiatori la alin. (5) lit. b) îmbracă forma anterioară modificării DSMAV;
 - norma europeană aflată în vigoare la art. 20 alin. (2) din DSMAV este transpusă la art. 28 alin. (5) din Legea audiovizualului
 - norma europeană aflată în vigoare la art. 23 alin. (1) din DSMAV se regăsește transpusă la art. 35 alin. (1) din Legea audiovizualului;
 - legiuitorul european nu a instituit alte excepții în afara celor de la art. 23 alin. (2) din DSMAV, transpuse la art. 35 alin. (3) din Legea audiovizualului.

Precizăm că, potrivit dreptului Uniunii Europene, de îndată ce o directivă este transpusă în legislația națională, statele membre ale Uniunii au obligația de a transmite Comisiei Europene informații suficiente de clare și precise privind normele naționale de transpunere, indicând pentru fiecare dispoziție dintr-o directivă care este norma națională de transpunere, pe baza documentelor transmise (textul actelor normative și tabelul de concordanță). Astfel, Comisia determină caracterul complet și corect al transpunerii, iar în cazul în care autoritățile naționale dintr-un stat nu implementează corect normele europene, Comisia declanșează acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de către statul membru (proceduri de infringement), putând înainta cazul Curții Europene de Justiție.

Cu deosebită considerație,

NICOLAIE BĂLAȘA-SOREȘCU
VICEPREȘEDINTE

⁴ Art. 33 alin. (2), Legea nr. 24/2000 – "Este interzisă folosirea neologismelor, dacă există un sinonim de largă răspândire în limba română. În cazurile în care se impune folosirea unor termeni și expresii străine, se va alătura, după caz, corespondentul lor în limba română."

⁵ DEX '09 DEX '98 DN MDA2 (2010) - (rar) increment, incremente (substantiv neutru); sinonime: adaos creștere spor / increment sn [At: LTR / Pl: ~e / E: lat incrementum, fr incrément, it incremento]